

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/KL/KSO/2005/119

BETREFT: Secundair onderwijs: Tijdstip bijdrageregeling.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangst: 17.11.2005

1.2 Verzoeker

Ouder van een leerling.

1.3 Betrokken school

Directeur van een school en een schoolbestuur.

1.4 CZB

Een aangetekend schrijven werd ontvangen op het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur op 17.11.2005.

De betrokken partijen werden door een aangetekend schrijven van 22.11.2005 geïnformeerd over de zittingsdag.

Bij brief van 29.11.2005 stuurt de school een reactie door.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

Is het niet de bedoeling om ouders voor de inschrijving, begin van het jaar een overzicht van de te verwachten kosten te geven om eventueel een andere mindere dure school te kunnen kiezen.

Nadat de school hierop is attent gemaakt, kreeg de ouder een mail: als ouder heb ik hier niets aan te zeggen, ik mag de wet niet naar de letter nemen enz.

Het laattijdig afleveren van de bijdrageregeling, houdt in dat de wet voor een groot deel haar doel mist?

3. STANDPUNTEN VERWERENDE PARTIJ

De schooldirectie is zich ervan bewust dat de genoemde informatie best zo vroeg mogelijk en bij voorkeur bij de aanvang van elk nieuw schooljaar wordt meegedeeld.

Zij doet dan ook al het mogelijke om aan deze informatieplicht tegemoet te komen en de betrokkenen zo snel en zo correct mogelijk in te lichten.

Concreet wijst zij op het feit dat voor het schooljaar 2002-2003, bij het ingaan van de nieuwe regeling, alle ouders per brief op de hoogte werden gesteld van de gewijzigde regelgeving ter zake, waarbij zij de lijst van bijdragen meedeelde.

Tezelfdertijd werd het schoolreglement aangepast met betrekking tot

- de raming van de 'verplichte onkosten'
- de grootte van het bedrag
- wijze en tijdstippen van inning
- betalingsproblemen.

Vanuit de betrachting om de ouders zo spoedig doch ook zo correct mogelijk in te lichten op basis van een exacte weergave van de bijdragen, wordt steeds niet zonder meer een loutere raming van de schoolkosten van het jaar voordien aan de ouders meegedeeld, doch het bedrag van de schoolkosten aangepast aan het nieuwe schooljaar en de nieuwe activiteiten.

Administratieve overlast heeft er toe geleid dat de school dit schooljaar de bijdragelijsten heeft meegestuurd met de eerste schoolrekening, begin oktober 2005.

Niettemin spannen alle betrokkenen op de school zich in om de bijdrageregeling voor het volgend schooljaar sneller en beter en met nog meer inspraak van alle partijen op tijd klaar te hebben.

Openheid en communicatie zijn steeds een van de handelsmerken van de school geweest. Binnen de school (482 leerlingen) is de directeur steeds voor een persoonlijk gesprek, op school, per telefoon, fax of e-mail, bereikbaar voor alle ouders. De communicatie met ouders verloopt op de school in een constructieve en samenwerkende sfeer en vanuit een wederzijds respect en een gezamenlijke betrachting het beste te doen voor de leerlingen.

Alle ouders kregen een persoonlijke brief met een oproep om zich kandidaat te stellen voor de oudergeleding van de nieuwe schoolraad. Het is precies deze schoolraad die begin van dit schooljaar de kalender met alle reeds geplande activiteiten en projecten, inclusief de eraan verbonden kosten, goedkeurde waarna de lijsten aan de ouders werden verstuurd.

Gezien het voorgaande wijst de school op het feit dat ze er werkelijk alles aan doet om de ouders zo spoedig en zo correct mogelijk in te lichten, waarbij er een bijkomend engagement is (2006-2007) en dat ze al het mogelijke zullen doen om de bijdragelijsten uiterlijk bij het begin van het nieuwe schooljaar te bezorgen.

4. ZITTING COMMISSIE

4.1 Datum en uur

5 december 2005, 13u.30

4.2 Kamer

Kamer bevoegd voor secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs, volwassenenonderwijs, centra voor leerlingenbegeleiding

4.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met en artikel 3 van het ministerieel besluit van 27.09.2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

Luc Muylaert, Nele Willems, Etienne Becuwe, Jean Dujardin.

4.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Directeur van een school.

5. BESLISSING VAN DE COMMISSIE

5.1 Regelgeving

* Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele rechten van 19 december 1966. Artikel 13. De Lid-Staten maken het middelbaar onderwijs door middel van alle passende maatregelen en in het bijzonder door de geleidelijke invoering van kosteloos onderwijs, voor ieder beschikbaar en algemeen toegankelijk.

* Het Verdrag inzake de Rechten van het Kind van 20 november 1989. Artikel 28 bepaalt dat de Lid-Staten het recht erkennen van het kind op onderwijs en teneinde dit recht geleidelijk en op basis van gelijke kansen te verwezenlijken, ervoor zorgen de ontwikkeling van het secundair onderwijs aan te moedigen voor ieder kind, beschikbaar te stellen en toegankelijk te maken en passende maatregelen te nemen zoals de invoering van gratis onderwijs en het bieden van financiële bijstand indien noodzakelijk.

* Grondwet. Artikel 24 bepaalt dat de toegang tot het onderwijs kosteloos is tot het einde van de leerplicht (basis- en secundair onderwijs).

* 13 juli 2001 - Decreet betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek

Art.V.13 In het door de Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd voltijds secundair onderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd.

Na overleg binnen de schoolraad bepalen schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend. Deze regeling wordt schriftelijk aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen meegedeeld.

* Omzendbrief SO 78 van 27 november 2001 betreffende het zorgvuldig bestuur in het secundair onderwijs.

* Omzendbrief SO/2004/06 van 5 mei 2004 betreffende extramurale activiteiten in het secundair onderwijs

5.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid, beslissing en sanctie.

5.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is inzake bijdrageregeling, rekening houdende met de aangehaalde feiten en de geldende regelgeving.

5.4 Beslissing

Internationale verdragen, de grondwet en de regelgeving secundair onderwijs voorzien dat er in het door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde secundair onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Er kan een bijdrage gevraagd worden aan de ouders, mits de regeling gevolgd wordt inzake overleg en informatie.

In zijn arrest 28/92 van 2 april 1992 heeft het Arbitragehof de tweedeling binnen het leerplichtonderwijs aanvaard: enerzijds kosteloze toegang voor het leerplichtonderwijs waarbij rechtstreekse of onrechtstreekse schoolgelden geen beperking mogen vormen en anderzijds het vragen van een bijdrage voor didactisch materiaal en voor bepaalde activiteiten, zonder dat deze de kosten van noodzakelijke en geleverde goederen of prestaties mag overschrijden.

De conclusie is dat er in het secundair onderwijs geen absolute kosteloosheid bestaat, wel kosteloze toegang. Voor onderwijsactiviteiten mogen aan ouders en meerderjarige leerlingen bepaalde kosten worden doorgerekend. Het is evident dat het om effectieve, aantoonbare en verantwoorde kosten van goederen en diensten moet gaan die in evenwichtige verhouding staan tot de eigenheid en de doelgroep van het secundair onderwijs.

De onderwijsregelgeving voorziet dat de omvang van de bijdrage te sprake komt via overleg in het participatieproces. De vergelijking tussen gemaakte kosten en gevraagde bijdrage dient in

eerste instantie te gebeuren in de participatieorganen. Het schoolbestuur dient daarna bij de inschrijving alle ouders schriftelijk en duidelijk en precies op de hoogte te brengen van de verschillende soorten bijdragen. De ouders moeten voor de start van het schooljaar een overzicht hebben van de kosten voor het betrokken schooljaar.

De Commissie aanvaardt tenslotte niet dat onduidelijkheid vanwege het schoolbestuur over de bijdrage van ouders voor een bepaalde uitgave of discussies over betalingswijze een voldoende reden is om geen bijdrageregeling op te stellen.

In het geval bepaalde bedragen nog niet precies berekend zijn, kan de school werken met een redelijk minimum- en maximumbedrag of informatie opvragen bij andere scholen of betrokken instanties.

De Commissie is van oordeel dat de school aan de ouders geen willekeurige bijdragen mag vragen. Het aanrekenen van kosten in de bijdrage dient reëel te zijn: enerzijds in overeenstemming met de door de school effectief gemaakte kosten en anderzijds voor goederen of diensten waarvan de betrokken leerling gebruik heeft gemaakt.

De Commissie zorgvuldig bestuur stelt tenslotte vast in de betrokken school belangrijke bedragen worden gevraagd aan de ouders. Het recht op onderwijs kan hierdoor in het gedrang komen. Het is dan ook wenselijk dat schoolbestuur en participatieorganen bijdragen van ouders kritisch bevragen en zo laag mogelijk houden.

5.5 Sanctieregeling

De Commissie zorgvuldig bestuur beslist om geen sanctieregeling op te stellen.

6. BEROEP

Tegen een beslissing van de Commissie kan binnen een termijn van zestig kalenderdagen die ingaat de dag na de postdatum van de betekening van deze nota, een beroep ingesteld worden bij de Vlaamse Regering.

Brussel, 5 december 2005

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter